

UNIA EUROPEJSKA

PARLAMENT EUROPEJSKI

RADA

**Bruksela, 20 lutego 2019 r.
(OR. en)**

2017/0309 (COD)

PE-CONS 90/18

**PROCIV 96
JAI 1333
COHAFA 118
FIN 1044
CODEC 2413**

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: **DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca
decyzję nr 1313/2013/UE w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony
Ludności**

DECYZJA
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/...

z dnia ...

zmieniająca decyzję nr 1313/2013/UE w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 196,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

¹ Opinia z dnia 18 października 2018 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

² Dz. U. C 361 z 5.10.2018, s. 37.

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lutego 2019 r. [(Dz.U. ...) (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym)] oraz decyzja Rady z dnia ...

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unijny Mechanizm Ochrony Ludności (zwany dalej „unijnym mechanizmem”), regulowany decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE¹ wzmacnia współpracę między Unią a państwami członkowskimi oraz ułatwia koordynację w obszarze ochrony ludności w celu zapewnienia lepszego reagowania Unii w sytuacji wystąpienia klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka.
- (2) Uznając pierwszeństwo odpowiedzialności państw członkowskich w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym i katastrofom spowodowanym przez człowieka, zapewnienia gotowości w przypadku ich wystąpienia i reagowania na nie, unijny mechanizm promuje jednocześnie solidarność między państwami członkowskimi zgodnie z art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).
- (3) Klęski żywiołowe i katastrofy spowodowane przez człowieka mogą wystąpić w każdym miejscu na ziemi, często bez żadnego ostrzeżenia. Niezależnie od tego, czy są dziełem natury czy efektem działalności człowieka, klęski i katastrofy występują coraz częściej, ich charakter jest coraz bardziej ekstremalny i złożony, są dodatkowo nasilane przez wpływ zmiany klimatu, a ich zasięg wykracza poza granice państw. Konsekwencje tych klęsk lub katastrof dla ludzi, środowiska, społeczeństwa i gospodarki mogą osiągać nieznaną dotychczas skalę.

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924).

- (4) Ostatnie doświadczenia pokazały, że poleganie na dobrowolnych ofertach wzajemnej pomocy, koordynowanej i ułatwanej przez unijny mechanizm, nie zawsze zapewnia udostępnienie zdolności wystarczających do właściwego zaspokojenia podstawowych potrzeb ofiar klęski lub katastrofy ani właściwej ochrony środowiska i mienia. Ma to miejsce zwłaszcza w tych przypadkach, gdy państwa członkowskie są w tym samym czasie dotknięte klęskami lub katastrofami zarówno nawracającymi, jak i niespodziewanymi, klęskami żywiołowymi lub katastrofami spowodowanymi przez człowieka, oraz w przypadku gdy wspólna zdolność okazuje się niewystarczająca. Aby zlikwidować te braki oraz reagować na pojawiające się zagrożenia, należy wykorzystać wszystkie unijne instrumenty w sposób w pełni elastyczny, w tym poprzez promowanie aktywnego udziału społeczeństwa obywatelskiego.
- (5) Istotne jest, aby państwa członkowskie podjęły odpowiednie działania w zakresie zapobiegania i zapewniania gotowości, w tym zapewniając dostępność zdolności wystarczających do reagowania na klęski lub katastrofy, w szczególności na pożary lasów. Mając na uwadze, że Unia miała do czynienia w ostatnich latach ze szczególnie intensywnymi i rozległymi pożarami lasów, co ukazało znaczące braki operacyjne w wielu państwach członkowskich oraz w europejskiej zdolności reagowania kryzysowego (zwanej dalej „EERC”), ustanowionej decyzją nr 1313/2013/UE w formie dobrowolnej puli wcześniej zgłoszonych zdolności reagowania państw członkowskich, dodatkowe środki należy podjąć także na poziomie Unii. Zapobieganie pożarom lasów odgrywa także zasadniczą rolę w kontekście globalnych zobowiązań w zakresie zmniejszenia emisji CO₂.

- (6) Dla ochrony przed klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka kluczowe znaczenie ma zapobieganie i dlatego niezbędne są dalsze działania w tym obszarze. W tym celu państwa członkowskie powinny regularnie udostępniać Komisji podsumowania swoich ocen ryzyka oraz ocenę swojej zdolności zarządzania ryzykiem, skupiając się na kluczowych obszarach ryzyka. Ponadto państwa członkowskie powinny wymieniać informacje dotyczące środków zapobiegania i zapewnienia gotowości, w szczególności środków niezbędnych do radzenia sobie z kluczowymi obszarami ryzyka, które mają skutki transgraniczne, a także w stosownych przypadkach – mało prawdopodobnego ryzyka o poważnych skutkach.
- (7) Komisja powinna wraz z państwami członkowskimi dalej opracowywać wytyczne w celu ułatwienia wymiany informacji dotyczących zarządzania ryzykiem związanym z klęskami lub katastrofami. Takie wytyczne powinny pomagać w propagowaniu porównywalności takich informacji, w szczególności w przypadku gdy państwa członkowskie zmagają się z podobnymi rodzajami ryzyka lub zagrożeniami transgranicznymi.
- (8) Zapobieganie ryzyku związanemu z klęskami lub katastrofami oraz zarządzanie nim wiążą się z potrzebą opracowania i wdrożenia środków zarządzania ryzykiem, co obejmuje koordynację szerokiego grona podmiotów. Ważne jest, aby podczas przygotowywania ocen ryzyka i środków zarządzania ryzykiem wziąć pod uwagę obecną zmienność klimatu i prognozowane trendy zmiany klimatu. Przygotowanie map ryzyka jest jednym z kluczowych elementów wzmocnienia działań zapobiegawczych i zdolności reagowania. Ogromne znaczenie mają działania służące zmniejszeniu stopnia narażenia ludności, działalności gospodarczej, w tym infrastruktury krytycznej, dobrostanu zwierząt i przyrody, zasobów środowiskowych i zasobów kultury, takich jak różnorodność biologiczna, funkcje ekosystemów leśnych i zasoby wodne.

- (9) Aby wzmocnić planowanie w zakresie zapobiegania i gotowości oraz koordynację między państwami członkowskimi, Komisja powinna mieć możliwość ustanowienia we współpracy z państwami członkowskimi specjalnych mechanizmów konsultacji. Ponadto w przypadkach gdy państwo członkowskie często składa wnioski o pomoc, Komisja powinna mieć możliwość zwracania się o informacje dotyczące środków zapobiegania i zapewnienia gotowości w odniesieniu do konkretnych rodzajów ryzyka. Komisja powinna dokonywać oceny takich informacji, aby zmaksymalizować ogólne wsparcie unijne w zakresie zarządzania ryzykiem związanym z klęskami lub katastrofami oraz aby zwiększyć poziom zapobiegania i gotowości w państwach członkowskich. Należy zmniejszyć obciążenie administracyjne oraz wzmocnić powiązania z innymi kluczowymi politykami i instrumentami Unii, w szczególności z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013¹.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

- (10) Powódź stanowi rosnące ryzyko dla obywateli Unii. Aby zwiększyć działania w zakresie zapobiegania i gotowości w obszarze ochrony ludności oraz zmniejszyć narażenie ich ludności na ryzyko powodziowe, państwa członkowskie powinny przy dokonywaniu oceny ryzyka na mocy niniejszej decyzji w pełni wykorzystywać między innymi oceny ryzyka przeprowadzane na mocy dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹, w celu ustalenia, czy ich cieki i linia brzegowa są zagrożone powodzią, a także w celu podjęcia adekwatnych i skoordynowanych środków mających zmniejszać takie ryzyko.
- (11) Należy wzmocnić wspólną zdolność w zakresie zapewniania gotowości i reagowania na klęski lub katastrofy, w szczególności poprzez wzajemne wsparcie w Europie. Aby uwzględnić nowe ramy prawne na mocy niniejszej decyzji, nazwę „europejska zdolność reagowania kryzysowego” („EERC”) lub „dobrowolna pula” należy zmienić na „europejską pulę ochrony ludności”.
- (12) Wzmocnienie europejskiej puli ochrony ludności wymaga zwiększenia unijnego finansowania kosztów związanych z dostosowaniem i naprawą zdolności, a także kosztów operacyjnych.
- (13) Oprócz wzmocnienia istniejących ogólnych zdolności należy ustanowić zdolności rescEU, z których będzie można korzystać w ostateczności w celu reagowania na bardzo trudne sytuacje, gdy istniejące zdolności na poziomie krajowym oraz zdolności wcześniej zgłoszone przez państwa członkowskie do europejskiej puli ochrony ludności nie są w stanie zapewnić w danych okolicznościach skutecznego reagowania na różnego rodzaju klęski lub katastrofy.

¹ Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz.U. L 288 z 6.11.2007, s. 27).

- (14) Bardzo ważną rolę w zapobieganiu klęskom lub katastrofom oraz zarządzaniu nimi odgrywają władze lokalne i regionalne, których zdolności reagowania należy odpowiednio powiązać z wszelkimi działaniami w zakresie koordynacji i rozmieszczania podejmowanymi na mocy niniejszej decyzji, zgodnie z ramami instytucjonalnymi i prawnymi państw członkowskich, aby zminimalizować nakładanie się działań i wspierać interoperacyjność. Takie władze mogą odegrać ważną rolę zapobiegawczą, a ponadto jako pierwsze reagują po klęsce lub katastrofie, wspierane przez zdolności ochotników. W związku z tym potrzebna jest stała współpraca na poziomie lokalnym, regionalnym i transgranicznym w celu stworzenia wspólnych systemów alarmowania służących szybkim interwencjom przed uruchomieniem zdolności rescEU, a także prowadzenie regularnych publicznych kampanii informacyjnych dotyczących środków wstępnego reagowania.
- (15) Charakter zdolności rescEU powinien pozostać elastyczny i zdolny do ewoluowania w taki sposób, aby odpowiadać przyszłemu rozwojowi sytuacji i przyszłym wyzwaniom, takim jak skutki zmiany klimatu.
- (16) Ponieważ zidentyfikowane rodzaje ryzyka, ogólne zdolności i braki zmieniają się w czasie, zdolności rescEU należy tworzyć w sposób elastyczny. Komisja powinna zatem być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych określających zdolności rescEU, biorąc pod uwagę zidentyfikowane rodzaje ryzyka, ogólne zdolności i braki.
- (17) Aby umożliwić funkcjonowanie zdolności rescEU, należy udostępnić dodatkowe środki finansowe na sfinansowanie działań w ramach unijnego mechanizmu.

- (18) Unia powinna móc wspierać państwa członkowskie poprzez współfinansowanie rozwoju zdolności rescEU, w tym ich wynajmowanie, leasing lub nabywanie. Takie rozwiązanie znacznie zwiększyłoby skuteczność unijnego mechanizmu dzięki zapewnieniu dostępności zdolności w przypadkach, gdy skuteczne reagowanie na klęski lub katastrofy nie mogłoby być zagwarantowane w inny sposób, zwłaszcza w przypadku klęsk lub katastrof o daleko idących skutkach dla znaczącej liczby państw członkowskich. Wspólne pozyskiwanie zdolności powinno umożliwiać wykorzystanie korzyści skali oraz zapewniać lepszą koordynację podczas reagowania na klęski lub katastrofy.
- (19) Kwotę unijnej pomocy finansowej przeznaczanej na rozwój zdolności rescEU należy określić, biorąc pod uwagę wykaz kwalifikujących się kategorii kosztów określonych w niniejszej decyzji. Pełna unijna pomoc finansowa powinna być zapewniona dla zdolności, które są wymagane do reagowania na mało prawdopodobne ryzyko o poważnych skutkach, które mogłoby powodować znaczące skutki transgraniczne i w przypadku którego poziomu gotowości w Unii są uważane za nieodpowiednie, w oparciu o analizy braków w zdolnościach przeprowadzone przez krajowe organy zajmujące się ochroną ludności oraz Komisję. Należy również przewidzieć znaczne współfinansowanie zdolności, których nabywanie i koszty stałe są najwyższe, takich jak zdolności w zakresie gaszenia pożarów lasów z powietrza. Dokładne stawki współfinansowania powinny być określone w rocznych programach prac.
- (20) Aby zrównoważyć odpowiedzialność krajową i solidarność między państwami członkowskimi, część kosztów operacyjnych rozmieszczenia zdolności rescEU powinna kwalifikować się do otrzymania unijnej pomocy finansowej.

- (21) Państwa członkowskie lub ich obywatele mogą być w znaczącym stopniu dotknięci klęskami lub katastrofami, które mają miejsce w państwach trzecich. Zdolności rescEU powinny być w takich sytuacjach dostępne również do celów rozmieszczenia poza Unią. Mając na uwadze solidarność między państwami członkowskimi, w przypadku rozmieszczenia zdolności rescEU poza Unią koszty operacyjne powinny być pokrywane z budżetu Unii.
- (22) Aby zapewnić reagowanie, które jest jednocześnie skoordynowane i szybkie, decyzje o rozmieszczeniu i odwołaniu oraz każda decyzja w przypadku kolidujących ze sobą wniosków, powinny być podejmowane przez Komisję w ścisłej współpracy z państwem członkowskim występującym o pomoc i państwem członkowskim, które posiada, wynajmuje lub leasinguje dane zdolności rescEU. Komisja i państwa członkowskie, które posiadają, wynajmują lub leasingują zdolności rescEU, powinny zawierać umowy operacyjne określające warunki rozmieszczenia zdolności rescEU.

- (23) Szkolenia, badania naukowe i innowacje są istotnymi elementami współpracy w dziedzinie ochrony ludności. Konieczne jest ustanowienie unijnej sieci wiedzy w zakresie ochrony ludności, aby zwiększać skuteczność i efektywność szkoleń i ćwiczeń w zakresie ochrony ludności, propagować innowacje i dialog oraz wzmocnić współpracę między krajowymi organami i służbami państw członkowskich zajmującymi się ochroną ludności. Sieć ta powinna wykorzystywać istniejące struktury, w tym centra doskonałości, uniwersytety, naukowców i innych ekspertów, młodych specjalistów i doświadczonych wolontariuszy w dziedzinie zarządzania sytuacjami kryzysowymi. Należy również wzmocnić dalszą współpracę w zakresie szkoleń, badań i innowacji prowadzoną z organizacjami międzynarodowymi oraz, gdzie to możliwe, rozszerzyć ją, tak aby objęła państwa trzecie, w szczególności państwa sąsiadujące.
- (24) Podmioty zajmujące się ochroną ludności służą pomocą innym oraz poświęcają czas i starania, aby nieść pomoc tym, którzy są w potrzebie. Unia powinna odpowiednio uznawać taką odwagę i zaangażowanie w ochronę ludności w Unii.
- (25) Choć wzmocnienie ochrony ludności w świetle tendencji w zakresie klęsk lub katastrof, na przykład związanych ze zjawiskami pogodowymi i z bezpieczeństwem wewnętrznym, jest jednym z najważniejszych priorytetów w całej Unii, istotne jest zapewnienie silnego ukierunkowania na wymiar terytorialny i społeczności lokalne, ponieważ podejmowanie działań na poziomie tych społeczności jest najszybszym i najefektywniejszym sposobem ograniczania szkód spowodowanych przez klęskę lub katastrofę.

- (26) Konieczne jest uproszczenie, usprawnienie i uelastycznienie procedur unijnego mechanizmu w celu zapewnienia, aby państwa członkowskie mogły szybko uzyskiwać dostęp do pomocy i zdolności potrzebnych do jak najszybszego i jak najskuteczniejszego reagowania na klęski żywiołowe lub katastrofy spowodowane przez człowieka.
- (27) Aby maksymalnie wykorzystać istniejące instrumenty finansowe oraz wspierać państwa członkowskie świadczące pomoc, w tym w zakresie reagowania na klęski lub katastrofy poza Unią, przyznaje się finansowanie na mocy art. 21, 22 i 23 decyzji nr 1313/2013/UE zgodnie z art. 191 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046¹. Niemniej jednak finansowanie działań na rzecz ochrony ludności i pomocy humanitarnej w szczególności, powinno pozostać wyraźnie rozdzielone i być w pełni zgodne z ich odpowiednimi celami i wymogami prawnymi.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

(28) Ważne jest zapewnienie, aby państwa członkowskie podejmowały wszelkie niezbędne działania w celu skutecznego zapobiegania klęskom żywiołowym i katastrofom spowodowanym przez człowieka oraz w celu złagodzenia ich skutków. Przepisy niniejszej decyzji powinny wzmacniać powiązania między działaniami z zakresu zapobiegania klęskom i katastrofom, zapewniania gotowości oraz reagowania na nie, podejmowanymi w ramach unijnego mechanizmu. Należy również zapewnić spójność z innymi odpowiednimi przepisami Unii w zakresie zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem związanym z klęskami lub katastrofami, w tym w odniesieniu do transgranicznych działań zapobiegawczych oraz reagowania na zagrożenia takie jak poważne transgraniczne zagrożenia dla zdrowia, jak przewidziano w decyzji 1082/2013/UE Parlamentu Europejskiego i Rady¹. Programy współpracy terytorialnej w oparciu o politykę spójności przewidują szczegółowe działania mające uwzględniać odporność na klęski lub katastrofy, zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem; należy podejmować dalsze wysiłki na rzecz silniejszej integracji i większej synergii. Ponadto wszystkie działania powinny być spójne z międzynarodowymi zobowiązaniami, takimi jak rama z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030, Porozumienie paryskie do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w sprawie zmian klimatu i Agenda ONZ na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030, oraz aktywnie przyczyniać się do realizacji tych zobowiązań.

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1082/2013/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylająca decyzję nr 2119/98/WE (Dz.U. L 293 z 5.11.2013, s. 1).

- (29) W celu zapewnienia kompleksowej i sprawnej wymiany informacji dotyczących zdolności oraz modułów będących do dyspozycji państw członkowskich, konieczne jest, aby informacje przesyłane do wspólnego systemu łączności i informacji w sytuacjach nadzwyczajnych (zwanego dalej „CECIS”) były stale aktualizowane. W odniesieniu do informacji przekazywanych za pośrednictwem CECIS, wskazane jest także, aby państwa członkowskie rejestrowały tam zdolności, które nie zostały wcześniej zgłoszone do europejskiej puli ochrony ludności i którymi dysponują do celów ich rozmieszczenia za pośrednictwem unijnego mechanizmu.
- (30) Równie ważne jest stworzenie synergii oraz poprawa komplementarności i koordynacji działań między unijnym mechanizmem a innymi instrumentami unijnymi, łącznie z tymi, które mogą przyczynić się do naprawy lub złagodzenia szkód spowodowanych przez klęski lub katastrofy.
- (31) W celu zmiany kategorii kosztów kwalifikowalnych, które mają być stosowane w ramach określania unijnej pomocy finansowej do celów rozwoju zdolności rescEU, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa¹. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

¹ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (32) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji, w odniesieniu do: określenia rodzaju i liczby kluczowych zdolności reagowania wymaganych na potrzeby europejskiej puli ochrony ludności; określenia z czego składają się zdolności rescEU, z uwzględnieniem zidentyfikowanych i pojawiających się rodzajów ryzyka, ogólnych zdolności i braków; ustanowienia zdolności rescEU, zarządzania nimi i utrzymywania ich; ustanowienia i organizacji unijnej sieci wiedzy w zakresie ochrony ludności; kategorii mało prawdopodobnego ryzyka o poważnych skutkach oraz odpowiednich zdolności do zarządzania nim; a także kryteriów i procedur uznawania długoterminowych zobowiązań i nadzwyczajnych wkładów na rzecz ochrony ludności w Unii, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹.
- (33) Ponieważ cel niniejszej decyzji, a mianowicie zwiększanie wspólnej zdolności w zakresie zapobiegania klęskom lub katastrofom, gotowości i reagowania na nie, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiar lub skutki działania możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (34) Aby zapewnić płynne przejście w kierunku pełnego wdrożenia zdolności rescEU, Komisja powinna mieć możliwość, w okresie przejściowym, zapewnienia finansowania, aby zapewnić szybką dostępność odpowiednich zdolności krajowych. Komisja i państwa członkowskie powinny dążyć do uzyskania od lata 2019 r. dodatkowych zdolności, w tym śmigłowców gaśniczych, do celów reagowania na ryzyko pożarów lasów.
- (35) Należy zatem odpowiednio zmienić decyzję nr 1313/2013/UE.
- (36) Aby umożliwić szybkie zastosowanie środków przewidzianych w niniejszej decyzji, powinna ona wejść w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji nr 1313/2013/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:
 - (i) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) ułatwienie szybkiego i skutecznego reagowania w przypadku wystąpienia klęsk lub katastrof lub groźby ich wystąpienia, w tym poprzez podjęcie środków mających na celu złagodzenie bezpośrednich skutków tych klęsk lub katastrof;”;
 - (ii) dodaje się punkty w brzmieniu:

„e) zwiększanie dostępności i wykorzystania wiedzy naukowej z zakresu klęsk lub katastrof; oraz

f) zacieśnianie współpracy i zwiększanie koordynacji działań na poziomie transgranicznym oraz między państwami członkowskimi, które są narażone na takie same rodzaje klęsk lub katastrof.”;
 - b) ust. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) postępy we wdrażaniu ram zapobiegania klęskom lub katastrofom – mierzone liczbą państw członkowskich, które udostępniły Komisji informacje, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. d);”;

2) w art. 4 dodaje się punkt w brzmieniu:

„12. »państwo uczestniczące« oznacza państwo trzecie uczestniczące w unijnym mechanizmie zgodnie z art. 28 ust. 1.”;

3) w art. 5 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) podejmuje działania na rzecz rozbudowy bazy wiedzy na temat ryzyk związanych z klęskami lub katastrofami oraz większego ułatwienia i propagowania współpracy oraz wymiany wiedzy, wyników badań naukowych i innowacji, najlepszych praktyk i informacji, w tym między państwami członkowskimi, w których występują wspólne ryzyka; ”;

b) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) kompiluje i rozsyła informacje udostępnione przez państwa członkowskie, organizuje wymianę doświadczeń związanych z oceną zdolności zarządzania ryzykiem oraz ułatwia wymianę dobrych praktyk w zakresie zapobiegania ryzyku i planowania gotowości, w tym poprzez dobrowolne oceny wzajemne;”;

c) lit. i) otrzymuje brzmienie:

„i) podkreśla znaczenie zapobiegania ryzyku, wspiera państwa członkowskie w zwiększaniu świadomości, informowaniu społeczeństwa i edukacji, a także wspiera działania państw członkowskich w zakresie przekazywania społeczeństwu informacji na temat systemów ostrzegania, dostarczając wytyczne dotyczące takich systemów, w tym na poziomie transgranicznym;”;

4) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Zarządzanie ryzykiem

1. Aby propagować skuteczne i spójne podejście do zapobiegania klęskom lub katastrofom oraz gotowość na nie poprzez wymianę niepodlegających szczególnej ochronie informacji, mianowicie informacji, których ujawnienie nie byłoby sprzeczne z podstawowym interesem bezpieczeństwa państw członkowskich, a także aby propagować wymianę najlepszych praktyk w ramach unijnego mechanizmu, państwa członkowskie:
 - a) dalej opracowują oceny ryzyka na poziomie krajowym lub odpowiednim niższym poziomie;
 - b) dalej rozwijają oceny zdolności zarządzania ryzykiem na poziomie krajowym lub odpowiednim niższym poziomie;
 - c) dalej rozwijają i doskonalą plany zarządzania ryzykiem związanym z klęskami lub katastrofami na poziomie krajowym lub odpowiednim niższym poziomie;

- d) udostępniają Komisji streszczenie istotnych elementów ocen, o których mowa w lit. a) i b), koncentrując się na kluczowych ryzykach. W przypadku kluczowych ryzyk mających skutek transgraniczny, a także – w stosownych przypadkach – mało prawdopodobnego ryzyka o poważnych skutkach, państwa członkowskie opisują priorytetowe środki zapobiegania ryzyku i zapewniania gotowości. Streszczenie przekazuje się Komisji do dnia 31 grudnia 2020 r., a następnie co trzy lata oraz jeżeli zajdą ważne zmiany;
 - e) uczestniczą, na zasadzie dobrowolności, w ocenie wzajemnej dotyczącej zdolności zarządzania ryzykiem.
2. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, może również ustanowić szczególne mechanizmy konsultacji, aby wzmocnić odpowiednie planowanie w zakresie zapobiegania ryzyku i zapewniania gotowości oraz wzmocnić współpracę między państwami członkowskimi, które są narażone na klęski lub katastrofy podobnego rodzaju, w tym w przypadku ryzyka o charakterze transgranicznym i mało prawdopodobnego ryzyka o poważnych skutkach, stwierdzonych zgodnie z ust. 1 lit. d).
3. Komisja opracowuje do dnia 22 grudnia 2019 r., wraz z państwami członkowskimi, wytyczne dotyczące przedkładania streszczenia, o którym mowa w ust. 1 lit. d).

4. W przypadku gdy państwo członkowskie często występuje za pośrednictwem unijnego mechanizmu o ten sam rodzaj pomocy w przypadku tego samego rodzaju klęski lub katastrofy, Komisja może, po przeprowadzeniu dokładnej analizy przyczyn i okoliczności aktywacji mechanizmu oraz w celu wsparcia danego państwa członkowskiego we wzmocnieniu jego poziomu zapobiegania ryzyku i zapewniania gotowości, może:
- a) zwrócić się do tego państwa członkowskiego o dostarczenie dodatkowych informacji dotyczących konkretnych środków zapobiegania ryzyku i zapewniania gotowości dotyczących ryzyka odpowiadającego temu rodzajowi ryzyka; oraz
 - b) w stosownych przypadkach, na podstawie przekazanych informacji:
 - (i) zaproponować wysłanie na miejsce zespołu ekspertów, którzy służyliby radą w zakresie środków zapobiegania ryzyku i zapewniania gotowości; lub
 - (ii) przedstawiać zalecenia w celu wzmocnienia poziomu zapobiegania ryzyku i zapewniania gotowości w danym państwie członkowskim. Komisja i to państwo członkowskie informują się wzajemnie o wszelkich środkach przyjętych w następstwie takich zaleceń.

W przypadku gdy państwo członkowskie występuje za pośrednictwem unijnego mechanizmu o ten sam rodzaj pomocy w przypadku tego samego rodzaju klęski lub katastrofy trzykrotnie w ciągu trzech kolejnych lat, zastosowanie mają lit. a) i b), chyba że dokładna analiza przyczyn i okoliczności częstych aktywacji mechanizmu pokazuje, że nie jest to konieczne.”;

5) art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja i państwa członkowskie współpracują w ramach unijnego mechanizmu na rzecz poprawy planowania operacji reagowania w przypadku klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka, w tym w zakresie przygotowywania scenariuszy reagowania w przypadku klęsk lub katastrof na podstawie ocen ryzyka, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a) oraz przeglądu ryzyka, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. c), mapowania zasobów oraz opracowywania planów rozmieszczenia zdolności reagowania.”;

6) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Europejska pula ochrony ludności”;

b) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Ustanawia się europejską pulę ochrony ludności. Ma ona formę puli dobrowolnie wcześniej zgłoszonych zdolności reagowania państw członkowskich oraz obejmuje moduły, inne zdolności reagowania i kategorie ekspertów.

1a. Pomoc udzielana przez państwo członkowskie za pośrednictwem europejskiej puli ochrony ludności uzupełnia zdolności istniejące w państwie członkowskim występującym o pomoc, bez uszczerbku dla podstawowej odpowiedzialności państw członkowskich na ich terytorium za zapobieganie klęskom lub katastrofom i reagowanie na nie.

2. Na podstawie zidentyfikowanych rodzajów ryzyka, ogólnych zdolności i braków Komisja określa, w drodze aktów wykonawczych przyjętych zgodnie z art. 33 ust. 1 lit. f), rodzaje i liczbę kluczowych zdolności reagowania wymaganych na potrzeby europejskiej puli ochrony ludności («cele w zakresie zdolności»).

Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, monitoruje postępy na rzecz osiągnięcia celów w zakresie zdolności określonych w aktach wykonawczych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, oraz identyfikuje potencjalnie znaczące braki w zakresie zdolności reagowania w ramach europejskiej puli ochrony ludności. W przypadku zidentyfikowania takich braków, Komisja analizuje, czy państwa członkowskie dysponują niezbędnymi zdolnościami poza europejską pulą ochrony ludności. Komisja zachęca państwa członkowskie do usunięcia znaczących braków w zakresie zdolności reagowania w ramach europejskiej puli ochrony ludności oraz może wspierać państwa członkowskie zgodnie z art. 20, art. 21 ust. 1 lit. i) i art. 21 ust. 2.”;

7) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Zdolności rescEU

1. Ustanawia się zdolności rescEU, aby zapewniać pomoc w bardzo trudnych sytuacjach, gdy istniejące ogólne zdolności na poziomie krajowym oraz zdolności wcześniej zgłoszone przez państwa członkowskie do europejskiej puli ochrony ludności nie są w stanie zapewnić w danych okolicznościach skutecznego reagowania na różnego rodzaju klęski lub katastrofy, o których mowa w art. 1 ust. 2.

W celu zagwarantowania skutecznego reagowania na klęski lub katastrofy, Komisja i państwa członkowskie zapewniają, w stosownych przypadkach, odpowiednie geograficzne rozmieszczenie zdolności rescEU.

2. Komisja określa, w drodze aktów wykonawczych przyjętych zgodnie z art. 33 ust. 1 lit. g), z czego składają się zdolności rescEU, z uwzględnieniem zidentyfikowanych i pojawiających się rodzajów ryzyka, ogólnych zdolności i braków na poziomie Unii, w szczególności w zakresie gaszenia pożarów lasów z powietrza, incydentów chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych, a także pilnej pomocy medycznej. Te akty wykonawcze muszą zapewniać spójność z innymi mającymi zastosowanie przepisami Unii. Pierwszy tego rodzaju akt wykonawczy zostanie przyjęty do dnia ... [trzy miesiące po dniu wejścia w życie niniejszej decyzji].

3. Zdolności rescEU są nabywane, wynajmowane lub leasingowane przez państwa członkowskie. W tym celu Komisja może bezpośrednio przyznać państwom członkowskim dotacje bez zaproszenia do składania wniosków. W przypadku gdy Komisja pozyskuje zdolności rescEU w imieniu państw członkowskich, zastosowanie ma procedura wspólnych zamówień. Unijna pomoc finansowa jest udzielana zgodnie z unijnymi zasadami finansowymi.

Zdolności rescEU są przyjmowane przez państwa członkowskie, które nabywają, wynajmują lub leasingują te zdolności. W przypadku wspólnych zamówień zdolności rescEU są przyjmowane przez państwa członkowskie, w imieniu których są zamawiane.

4. Komisja określa wymogi jakości dotyczące zdolności reagowania stanowiących część zdolności rescEU, w porozumieniu z państwami członkowskimi. Wymogi jakości opierają się na uznanych międzynarodowych normach, w przypadku gdy takie normy już istnieją.
5. Państwo członkowskie, które posiada, wynajmuje lub leasinguje zdolności rescEU, zapewnia rejestrację tych zdolności w CECIS, a także dostępność i możliwości rozmieszczenia tych zdolności w ramach operacji unijnego mechanizmu.

Zdolności rescEU mogą być wykorzystywane wyłącznie do celów krajowych, o czym mowa w art. 23 ust. 4a, gdy nie są używane ani potrzebne do celów operacji reagowania w ramach unijnego mechanizmu.

Zdolności rescEU wykorzystuje się zgodnie z aktami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. g) oraz z umowami operacyjnymi zawartymi między Komisją a państwem członkowskim które posiada, wynajmuje lub leasinguje te zdolności, w których to umowach precyzuje się warunki rozmieszczania zdolności rescEU, w tym uczestniczących pracowników.

6. Zdolności rescEU udostępnia się na potrzeby operacji reagowania w ramach unijnego mechanizmu po złożeniu wniosku o pomoc za pośrednictwem ERCC zgodnie z art. 15 lub art. 16 ust. 1–9 i 11, 12 i 13. Decyzję o ich rozmieszczeniu i odwołaniu, a także wszystkie decyzje podejmowane w przypadku kolidujących ze sobą wniosków, podejmuje Komisja, w ścisłej współpracy z państwem członkowskim występującym o pomoc i państwem członkowskim posiadającym, wynajmującym lub leasingującym zdolności, zgodnie z umowami operacyjnymi zdefiniowanymi w ust. 5 akapit trzeci.

Państwo członkowskie, na którego terytorium rozmieszczone są zdolności rescEU, jest odpowiedzialne za kierowanie operacjami reagowania. W przypadku rozmieszczenia poza Unią, państwa członkowskie przyjmujące zdolności rescEU są odpowiedzialne za zapewnienie, aby zdolności rescEU były w pełni włączone do ogólnych działań w zakresie reagowania.

7. W przypadku rozmieszczenia, Komisja za pośrednictwem ERCC uzgadnia z państwem członkowskim występującym o pomoc kwestie operacyjne związane z rozmieszczeniem zdolności rescEU. Państwo członkowskie występujące o pomoc ułatwia operacyjną koordynację swoich własnych zdolności oraz działań rescEU w trakcie operacji.
8. W stosownych przypadkach Komisja ułatwia koordynację różnych zdolności reagowania za pośrednictwem ERCC zgodnie z art. 15 i 16.
9. Państwa członkowskie informuje się o operacyjnym statusie zdolności rescEU poprzez CECIS.
10. Jeżeli klęska lub katastrofa poza Unią mogłaby znacząco wpłynąć na jedno państwo członkowskie lub większą ich liczbę, lub na ich obywateli, można rozmieścić zdolności rescEU zgodnie z ust. 6-9 niniejszego artykułu.

Jeżeli zdolności rescEU rozmieszczone są w państwach trzecich, w szczególnych przypadkach państwa członkowskie mogą odmówić rozmieszczenia swojego własnego personelu, zgodnie z aktem wykonawczym przyjętym zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. g) oraz bardziej szczegółowymi postanowieniami umów operacyjnych, o których mowa w ust. 5 akapit trzeci niniejszego artykułu.”;

8) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Unijna sieć wiedzy w zakresie ochrony ludności”

b) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja ustanawia sieć odpowiednich podmiotów i instytucji zajmujących się ochroną ludności i zarządzaniem klęskami lub katastrofami, włącznie z centrami doskonałości, uniwersytetami i naukowcami, które razem z Komisją tworzą unijną sieć wiedzy w zakresie ochrony ludności. Komisja należycie uwzględni przy tym wiedzę fachową dostępną w państwach członkowskich oraz organizacje działające w terenie.

Sieć – która zmierza do zapewnienia w swojej strukturze równowagę płci – realizuje następujące działania w zakresie szkoleń, ćwiczeń oraz upowszechniania zdobytych doświadczeń i wiedzy, w stosownych przypadkach ściśle koordynując te działania z właściwymi centrami wiedzy.”;

(ii) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) utworzenie programu szkoleń dla personelu zajmującego się ochroną ludności oraz zarządzaniem sytuacjami kryzysowymi, który to program ma dotyczyć zapobiegania klęskom lub katastrofom, zapewniania gotowości i reagowania na klęski lub katastrofy, oraz zarządzenie takim programem. Program ma za zadanie ułatwić wymianę najlepszych praktyk w dziedzinie ochrony ludności oraz obejmuje wspólne kursy i system wymiany wiedzy fachowej w dziedzinie zarządzania sytuacjami kryzysowymi, w tym wymiany młodych profesjonalistów i doświadczonych wolontariuszy oraz delegowanie ekspertów z państw członkowskich.

Program szkoleń ma na celu poprawę koordynacji, zgodności między zdolnościami oraz komplementarności zdolności, o których mowa w art. 9, 11 i 12, a także zwiększenie kompetencji ekspertów, o których mowa w art. 8 lit. d) i f).”;

(iii) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) stymulowanie badań i innowacji oraz zachęcanie do wprowadzania i wykorzystywania odpowiednich nowych technologii do celów unijnego mechanizmu.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Komisja wzmacnia współpracę w zakresie szkoleń oraz zwiększa wymianę wiedzy i doświadczeń między unijną siecią wiedzy w zakresie ochrony ludności a organizacjami międzynarodowymi i państwami trzecimi, aby przyczynić się w ten sposób do realizacji międzynarodowych zobowiązań w zakresie zmniejszania ryzyka klęsk lub katastrof, zwłaszcza zobowiązań wynikających z ram z Sendai na rzecz redukcji ryzyka klęsk żywiołowych w okresie 2015–2030, przyjętych w dniu 18 marca 2018 r. na Trzeciej Światowej Konferencji ONZ na temat Zapobiegania i Ograniczania Skutków Katastrof, która odbyła się w Sendai (Japonia).”;

9) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie wystąpienia klęski lub katastrofy na terytorium Unii lub groźby jej wystąpienia dotknięte państwo członkowskie może wystąpić o pomoc za pośrednictwem ERCC. Wniosek o pomoc musi być jak najbardziej szczegółowy. Wniosek o pomoc traci ważność po upływie maksymalnie 90 dni, chyba że ERCC otrzymało nowe informacje uzasadniające konieczność kontynuowania pomocy lub udzielenia dodatkowej pomocy.”;

10) w art. 16 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. W razie wystąpienia klęski lub katastrofy poza Unią lub groźby jej wystąpienia dotknięte państwo może wystąpić o pomoc za pośrednictwem ERCC. O taką pomoc można również wystąpić za pośrednictwem ONZ i jej agencji lub innej odpowiedniej organizacji międzynarodowej; organizacje te mogą również same wystąpić o taką pomoc. Wniosek o pomoc traci ważność po upływie maksymalnie 90 dni, chyba że ERCC otrzymało nowe informacje uzasadniające konieczność kontynuowania pomocy lub udzielenia dodatkowej pomocy.
2. Interwencje objęte zakresem niniejszego artykułu mogą być prowadzone jako samodzielne interwencje pomocowe albo jako wkład w interwencję kierowaną przez organizację międzynarodową. Koordynowanie operacji przez Unię musi być w pełni zintegrowane z całościową koordynacją prowadzoną przez Biuro Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (OCHA) oraz odbywać się z poszanowaniem jego wiodącej roli. W przypadku katastrof spowodowanych przez człowieka lub złożonych sytuacji kryzysowych Komisja zapewnia spójność działań z Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej* oraz poszanowanie zasad humanitarnych.

* Dz.U. C 25 z 30.1.2008, s. 1.”;

11) art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pula środków finansowych na wdrożenie unijnego mechanizmu w latach 2014–2020 wynosi 574 028 000 EUR według cen bieżących.

Kwota 425 172 000 EUR według cen bieżących pochodzi z działu 3

»Bezpieczeństwo i obywatelstwo« wieloletnich ram finansowych, a kwota

148 856 000 EUR według cen bieżących – z działu 4 »Globalny wymiar Europy«.”;

12) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 20a*

Wyeksponowanie wkładu Unii i nagrody

1. Każda pomoc lub finansowanie na mocy niniejszej decyzji muszą być odpowiednio wyeksponowane, włączając w to odpowiednio wyrazistą ekspozycję symbolu Unii w przypadku zdolności, o których mowa w art. 11 i 12 oraz art. 21 ust. 2 lit. c). Komisja opracowuje strategię komunikacyjną w celu wyeksponowania obywatelom konkretnych rezultatów działań podejmowanych w ramach unijnego mechanizmu.
2. Komisja przyznaje medale, aby wyrazić uznanie i uhonorować długoterminowe zobowiązania i nadzwyczajne wkłady na rzecz ochrony ludności w Unii.”;

- 13) w art. 21 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 1 lit. j) otrzymuje brzmienie:
 - „j) ustanowienie zdolności rescEU, zarządzanie nimi i utrzymywanie ich zgodnie z art. 12;”;
 - b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:
 - (i) lit. c) pierwszy akapit otrzymuje brzmienie:
 - „c) koszty niezbędne do modernizacji lub naprawy zdolności reagowania w celu doprowadzenia ich do stanu gotowości i dostępności, tak aby mogły być rozmieszczane w ramach europejskiej puli ochrony ludności, zgodnie z wymogami jakości określonymi dla europejskiej puli ochrony ludności oraz, w stosownych przypadkach, zaleceń sformułowanych w procesie certyfikacji („koszty związane z adaptacją”). Koszty te mogą obejmować koszty związane z operacyjnością, interoperacyjnością modułów i innych zdolności reagowania, samodzielnością, samowystarczalnością, możliwością transportowania, pakowaniem i podobne koszty, o ile koszty te są konkretnie związane z uczestnictwem zdolności w europejskiej puli ochrony ludności.

Koszty związane z adaptacją mogą obejmować:

- (i) 75 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku modernizacji, pod warunkiem że kwota ta nie przekracza 50 % średniego kosztu związanego z rozwijaniem zdolności; oraz
- (ii) 75 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku naprawy.

Zdolności reagowania korzystające z finansowania, o którym mowa w ppkt (i) i (ii), udostępnia się w ramach europejskiej puli ochrony ludności przez minimalny okres powiązany z otrzymywaniem finansowania, który wynosi od trzech do dziesięciu lat od momentu ich rzeczywistej dostępności jako część europejskiej puli ochrony ludności, z wyjątkiem przypadków, gdy ich ekonomiczny okres użytkowania jest krótszy.

Koszty związane z adaptacją mogą składać się z kosztów jednostkowych lub kwot ryczałtowych określonych w zależności od rodzaju zdolności.”;

- (ii) skreśla się lit. d) akapitu pierwszego oraz akapit drugi;

c) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„3. Pomoc finansowa na działanie, o którym mowa w ust. 1 lit. j), obejmuje koszty niezbędne do zapewnienia dostępności i możliwości rozmieszczenia zdolności rescEU w ramach unijnego mechanizmu, zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu.

Komisja zapewnia, aby pomoc finansowa, o której mowa w niniejszym ustępie, odpowiadała co najmniej 80 % i nie więcej niż 90 % całkowitych szacowanych kosztów niezbędnych do zapewnienia dostępności i możliwości rozmieszczenia zdolności rescEU w ramach unijnego mechanizmu. Pozostała kwota pokrywana jest przez państwa członkowskie przyjmujące zdolności rescEU. Całkowite szacunkowe koszty dla każdego rodzaju zdolności rescEU określa się w drodze aktów wykonawczych przyjmowanych zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. g). Całkowite szacunkowe koszty oblicza się z uwzględnieniem kategorii kosztów kwalifikowalnych określonych w załączniku Ia.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 30 w celu zmiany załącznika Ia w odniesieniu do kategorii kosztów kwalifikowalnych.

Pomoc finansowa, o której mowa w niniejszym ustępie, może być wdrażana w ramach wieloletnich programów prac. W przypadku działań trwających ponad rok zobowiązania budżetowe mogą być dzielone na transze roczne.

4. W przypadku zdolności ustanowionych w celu reagowania na mało prawdopodobne ryzyko o poważnych skutkach, określone w drodze aktów wykonawczych przyjętych zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. ha), pomoc finansowa Unii obejmuje wszystkie koszty niezbędne do zapewnienia dostępności i możliwości rozmieszczenia.
5. Koszty, o których mowa w ust. 3, mogą składać się z kosztów jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych określonych dla kategorii lub rodzaju zdolności, w zależności od sytuacji.”;

14) w art. 23 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Kwalifikowalne działania powiązane ze sprzętem i operacjami”

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Kwota unijnej pomocy finansowej w odniesieniu do transportu zdolności, które nie zostały wcześniej zgłoszone do europejskiej puli ochrony ludności, rozmieszczonych w razie wystąpienia klęski lub katastrofy, lub groźby ich wystąpienia w Unii lub poza nią, nie może przekraczać 75 % łącznych kwalifikowalnych kosztów.”;

c) ust. 2, 3 i 4 otrzymują brzmienie:

- „ 2. Kwota unijnej pomocy finansowej w odniesieniu do zdolności zgłoszonych do europejskiej puli ochrony ludności nie może przekraczać 75 % kosztów wykorzystania tych zdolności, w tym ich transportu, w razie wystąpienia klęski lub katastrofy, lub groźby jej wystąpienia, w Unii lub państwie uczestniczącym.
3. Unijna pomoc finansowa w odniesieniu do transportu nie może przekraczać 75 % całkowitych kosztów kwalifikowalnych związanych z transportem zdolności wcześniej zgłoszonych do europejskiej puli ochrony ludności, jeżeli zostaną one rozmieszczone w razie wystąpienia klęski lub katastrofy, lub groźby jej wystąpienia, poza Unią zgodnie z art. 16.
4. Unijna pomoc finansowa w odniesieniu do zasobów transportowych może ponadto obejmować do 100 % łącznych kwalifikowalnych kosztów opisanych w lit. a), b), c) i d), jeżeli jest to niezbędne do tego, aby łączenie pomocy państw członkowskich było skuteczne pod względem operacyjnym, i jeżeli koszty odnoszą się do jednego z następujących:
 - a) krótkoterminowy najem zdolności magazynowej w celu tymczasowego przechowywania pomocy pochodzącej z państw członkowskich z myślą o ułatwieniu koordynacji transportu;
 - b) transport z państwa członkowskiego oferującego pomoc do państwa członkowskiego ułatwiającego jej skoordynowany transport;

- c) przepakowanie pomocy państw członkowskich w celu wykorzystania w jak największym stopniu dostępnych zdolności transportowych lub w celu spełnienia określonych wymogów operacyjnych; lub
 - d) lokalny transport, tranzyt i magazynowanie pomocy połączonej w jedną pulę w celu zapewnienia skoordynowanej dostawy do miejsca przeznaczenia w państwie występującym o pomoc.
- 4a. Jeżeli zdolności rescEU są wykorzystywane do celów krajowych zgodnie z art. 12 ust. 5, wszystkie koszty, w tym koszty utrzymania i naprawy, pokrywa państwo członkowskie korzystające ze zdolności.
- 4b. W przypadku rozmieszczania zdolności rescEU w ramach unijnego mechanizmu, unijna pomoc finansowa obejmuje 75 % kosztów operacyjnych.
- Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego unijna pomoc finansowa obejmuje 100 % kosztów operacyjnych zdolności rescEU niezbędnych w przypadku mało prawdopodobnych klęsk lub katastrof o poważnych skutkach, gdy zdolności te są rozmieszczane w ramach unijnego mechanizmu.
- 4c. W przypadku rozmieszczania poza Unią, o którym mowa w art. 12 ust. 10, unijna pomoc finansowa obejmuje 100 % kosztów operacyjnych.

4d. Jeżeli unijna pomoc finansowa, o której mowa w niniejszym artykule, nie obejmuje 100 % kosztów, pozostała kwota kosztów jest pokrywana przez występującego o pomoc, chyba że uzgodniono inaczej z państwem członkowskim oferującym pomoc lub państwem członkowskim przyjmującym zdolności rescEU.”;

d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„8. Koszty transportu mogą składać się z kosztów jednostkowych, sum ryczałtowych lub stawek ryczałtowych określonych dla kategorii kosztu.”;

15) art. 26 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Działania, na których realizację przyznawana jest pomoc finansowa na mocy niniejszej decyzji, nie mogą być wspierane w ramach innych unijnych instrumentów finansowych. Jednakże, zgodnie z art. 191 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046* pomoc finansowa przyznana na podstawie art. 21, 22 i 23 niniejszej decyzji nie uniemożliwia otrzymania finansowania z innych instrumentów unijnych zgodnie z określonymi w nich warunkami.

Komisja zapewnia, aby podmioty wnioskujące o pomoc finansową na mocy niniejszej decyzji oraz beneficjenci takiej pomocy udzielali Komisji informacji dotyczących pomocy finansowej otrzymywanej z innych źródeł, w tym z budżetu ogólnego Unii, oraz dotyczących aktualnie rozpatrywanych wniosków o taką pomoc.

2. Synergie, komplementarność i zwiększoną koordynację rozwija się z wykorzystaniem innych instrumentów Unii, takich jak instrumenty wspierające polityki w zakresie spójności, rozwoju obszarów wiejskich, badań naukowych, opieki zdrowotnej, migracji i bezpieczeństwa, a także Fundusz Solidarności Unii Europejskiej. W przypadku reagowania na kryzysy humanitarne w państwach trzecich Komisja zapewnia komplementarność i spójność działań finansowanych na mocy niniejszej decyzji z działaniami finansowanymi na mocy rozporządzenia (WE) nr 1257/96, oraz to, aby takie działania były zgodne z Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej.

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).”;

16) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W unijnym mechanizmie mogą uczestniczyć także:

- a) państwa należące do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), na warunkach ustanowionych w Porozumieniu EOG, oraz inne państwa europejskie, jeżeli przewidują to umowy i procedury;

- b) państwa przystępujące, państwa kandydujące i potencjalne państwa kandydujące, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rady stowarzyszenia lub podobnych porozumieniach.
- 1a. Udział w unijnym mechanizmie obejmuje uczestnictwo w jego działaniach zgodnie z celami, wymogami, kryteriami, procedurami i terminami przewidzianymi w niniejszej decyzji oraz musi być zgodny ze szczególnymi warunkami określonymi w umowach zawartych między Unią a państwem uczestniczącym. ”;
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. Organizacje międzynarodowe lub regionalne lub państwa objęte europejską polityką sąsiedztwa mogą współpracować w działaniach w ramach unijnego mechanizmu, jeżeli zezwalają na to odpowiednie umowy dwustronne lub wielostronne zawarte między tymi organizacjami lub państwami a Unią.”;

17) art. 30 otrzymuje brzmienie::

„Artykuł 30

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 19 ust. 5 i 6 powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2020 r.
3. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 21 ust. 3, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia ... [data wejścia w życie niniejszej decyzji zmieniającej].
4. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 19 ust. 5 i 6 oraz art. 21 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

5. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
6. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
7. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 19 ust. ust. 5 i 6 oraz art. 21 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie [dwóch miesięcy] od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

18) art. 32 ust. 1 lit. g) i h) otrzymują brzmienie:

- „g) ustanowienie zdolności rescEU, zarządzanie nimi i ich utrzymywanie, jak przewidziano w art. 12, w tym kryteria podejmowania decyzji o rozmieszczeniu, procedury operacyjne, a także koszty, o których mowa w art. 21 ust. 3;
- h) utworzenie i organizacja unijnej sieci wiedzy w zakresie ochrony ludności, jak przewidziano w art. 13;

- ha) kategorii mało prawdopodobnego ryzyka o poważnych skutkach oraz odpowiednie zdolności do zarządzania nimi, o czym mowa w art. 21 ust. 4;
 - hb) kryteria i procedury uznawania długoterminowego zobowiązania i nadzwyczajnych wkładów na rzecz ochrony ludności w Unii, o czym mowa w art. 20 lit. a).”;
- 19) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 34

Ocena

1. Działania objęte pomocą finansową są regularnie monitorowane w celu śledzenia postępów w ich realizacji.
2. Komisja co dwa lata przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące operacji oraz postępów w działaniach realizowanych na podstawie art. 11 i 12. Sprawozdanie zawiera informacje dotyczące postępów w osiągnięciu celów w zakresie zdolności oraz dotyczące pozostałych braków, o czym mowa w art. 11 ust. 2, z uwzględnieniem ustanowienia zdolności rescEU zgodnie z art. 12. Sprawozdanie zawiera również przegląd zmian budżetu i kosztów odnoszących się do zdolności reagowania oraz ocenę potrzeby dalszego rozwoju tych zdolności.

3. Komisja ocenia stosowanie niniejszej decyzji oraz przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, do dnia 31 grudnia 2023 r., a następnie co pięć lat, komunikat w sprawie skuteczności, efektywności pod względem kosztów i dalszego wdrażania niniejszej decyzji, w szczególności w odniesieniu do art. 6 ust. 4, a także zdolności rescEU. W stosownych przypadkach Komisja może dołączyć do tego komunikatu wnioski dotyczące zmian niniejszej decyzji.”;

20) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 35

Przepisy przejściowe

Do dnia 1 stycznia 2025 r. można udzielić unijnej pomocy finansowej na pokrycie 75 % kosztów niezbędnych do zapewnienia szybkiego dostępu do zdolności krajowych odpowiadających zdolnościom zdefiniowanym zgodnie z art. 12 ust. 2. W tym celu Komisja może bezpośrednio przyznać państwom członkowskim dotacje bez zaproszenia do składania wniosków.

Zdolności, o których mowa w akapicie pierwszym, określa się jako zdolności rescEU aż do końca okresu przejściowego.

Na zasadzie odstępstwa od art. 12 ust. 6 decyzja w sprawie rozmieszczenia zdolności, o których mowa w akapicie pierwszym, podejmowana jest przez państwo członkowskie, które udostępniło je jako zdolności rescEU. W przypadku gdy krajowa sytuacja kryzysowa, siła wyższa lub, w wyjątkowych przypadkach, poważne przyczyny uniemożliwiają państwu członkowskiemu udostępnienie tych zdolności w przypadku konkretnej klęski lub katastrofy, to państwo członkowskie jak najszybciej informuje o tym Komisję, odwołując się do niniejszego artykułu.”;

- 21) uchyla się art. 38;
- 22) odniesienia do „europejskiej zdolności reagowania kryzysowego”, „EERC” i „dobrowolnej puli” w całym tekście decyzji zastępuje się odniesieniem do „europejskiej puli ochrony ludności”;
- 23) dodaje się załącznik Ia określony w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Istniejące porozumienia objęte zakresem art. 28 decyzji nr 1313/2013/UE stosuje się nadal do czasu ich zastąpienia, stosownie do przypadku.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK IA

KATEGORIE KOSZTÓW KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ W ZWIĄZKU Z OBLICZANIEM CAŁKOWITYCH SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ZGODNIE Z ART. 21 UST. 3

1. Koszty wyposażenia
 2. Koszty utrzymania, w tym koszty naprawy
 3. Koszty ubezpieczenia
 4. Koszty szkoleń
 5. Koszty magazynowania
 6. Koszty rejestracyjne i certyfikacyjne
 7. Koszty materiałów eksploatacyjnych
 8. Koszty personelu wymaganego do zapewnienia dostępności i możliwości rozmieszczenia zdolności rescEU.”.
-